Väljaandja:RiigikoguAkti liik:seadusTeksti liik:terviktekstRedaktsiooni jõustumise kp:14.05.2013Redaktsiooni kehtivuse lõpp:31.12.2013Avaldamismärge:RT I, 16.05.2013, 43

Vanemahüvitise seadus

Vastu võetud 10.12.2003 RT I 2003, 82, 549 jõustumine 01.01.2004

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
27.01.2005	RT I 2005, 9, 34	09.02.2005, muudatust kohaldatakse tagasiulatuvalt alates 01.01.2005
15.06.2005	RT I 2005, 37, 285	01.01.2006
15.06.2005	RT I 2005, 39, 308	01.01.2006
20.03.2006	RT III 2006, 10, 89	20.03.2006 Riigikohtu
20.03.2000	111 111 2000, 10, 03	põhiseaduslikkuse järelevalve
		kolleegiumi otsus tunnistab
		põhiseadusevastaseks ja kehtetuks
		vanemahüvitise seaduse § 3 lõike 7
		teine lause osas, milles see näeb ette, et isikule määratud vanemahüvitist
		vähendatakse talle tööandja süül
		vanemahüvitise maksmise kuul
		välja makstud varem saamatajäänud
		töötasu tõttu
17.05.2006	RT I 2006, 26, 191	01.08.2006
16.11.2006	RT I 2006, 55, 409	23.12.2006
15.02.2007	RT I 2007, 24, 127	01.01.2008
22.02.2007	RT I 2007, 25, 132	01.09.2007
14.06.2007	RT I 2007, 44, 317	01.01.2008
22.10.2008	RT I 2008, 48, 264	01.02.2009
17.12.2008	RT I 2009, 5, 35	01.07.2009
22.04.2010	RT I 2010, 22, 108	01.01.2011 jõustub päeval, mis on kindlaks määratud Euroopa Liidu
		Nõukogu otsuses Eesti Vabariigi
		suhtes kehtestatud erandi kehtetuks
		tunnistamise kohta Euroopa Liidu
		toimimise lepingu artikli 140
		lõikes 2 sätestatud alusel, Euroopa Liidu Nõukogu 13.07.2010. a
		otsus Nr 2010/416/EL (ELT L 196,
		28.07.2010, lk 24–26).
14.11.2012	RT I, 06.12.2012, 1	01.01.2013, osaliselt 01.05.2013;
		tekstis asendatud sõna
		"pensioniamet" sõnaga
14.05.2012	DT I 16 05 2012 42	"Sotsiaalkindlustusamet"
14.05.2013	RT I, 16.05.2013, 42	14.05.2013 - Riigikohtu põhiseaduslikkuse järelevalve
		kolleegiumi otsus tunnistab
		põhiseaduse vastaseks ja kehtetuks
		vanemahüvitise seaduse § 3 lõike 7
		esimese lause osas, mille alusel
		vähendatakse isiku saadavat vanemahüvitist sedavõrd, et
		vancinanuvitist schavoru, et

RT I, 01.07.2016, 15

30.06.2016

tema kogusissetulek kujuneb väiksemaks kui talle algselt määratud vanemahüvitis. 30.06.2016 - Riigikohtu üldkogu kohtuotsus nr 3-3-1-86-15: 1. Tunnistada, et vanemahüvitise seaduse § 3 lõike 7 esimene lause (14. maist 2013 kuni 31. detsembrini 2013 kehtinud sõnastuses) oli põhiseaduse vastane osas, milles nägi ette vanemahüvitise vähendamise selliselt, et vanemahüvitise saamise perioodi jooksul saadud tulu ja vanemahüvitis kokku on tööandja viivituse tõttu väiksemad kui siis, kui tööandja poleks töötasu väljamaksmisega viivitanud./ 2. Tunnistada, et vanemahüvitise seaduse § 3 lõike 7 esimene lause (1. septembrist 2007 kuni 13. maini 2013 kehtinud sõnastuses) oli põhiseaduse vastane osas, milles nägi ette vanemahüvitise vähendamise selliselt, et vanemahüvitise saamise perioodi jooksul saadud tulu ja vanemahüvitis kokku on tööandja viivituse tõttu väiksemad kui siis, kui tööandja poleks töötasu väljamaksmisega viivitanud./ 3. Tunnistada vanemahüvitise seaduse § 3 lõike 7 esimene lause (alates 1. jaanuarist 2014 kehtivas sõnastuses) põhiseaduse vastaseks ja kehtetuks osas, milles see näeb ette vanemahüvitise vähendamise selliselt, et vanemahüvitise saamise perioodi jooksul saadud tulu ja vanemahüvitis kokku on tööandja viivituse tõttu väiksemad kui siis, kui tööandja poleks töötasu väljamaksmisega viivitanud.

§ 1. Seaduse eesmärk ja reguleerimisala

- (1) Käesoleva seaduse eesmärk on säilitada riigi toetuse andmisega varasem sissetulek isikutele, kelle tulu väheneb laste kasvatamise tõttu, ning toetada töö- ja pereelu ühitamist. Isikule, kes tulu ei ole saanud, tagatakse sissetulek hüvitise määra ulatuses.

  [RT I 2007, 25, 132- jõust. 01.09.2007]
- (2) Käesolev seadus reguleerib vanemahüvitise (edaspidi hüvitis) määramise ja maksmise tingimusi ja korda.
- (3) Käesolevas seaduses ettenähtud haldusmenetlusele kohaldatakse haldusmenetluse seaduse sätteid, arvestades käesoleva seaduse erisusi.
- (4) Kui Eesti Vabariigi sõlmitud välisleping sisaldab lapse kasvatamisega seotud hüvitiste määramise ja maksmise tingimuste ja korra ning vaidemenetluse kohta käesolevast seadusest erinevaid sätteid, kohaldatakse välislepingut.

§ 2. Õigus hüvitisele

- (1) Hüvitisele on õigus Eesti alalisel elanikul ja Eestis tähtajalise elamisloa või tähtajalise elamisõiguse alusel elaval välismaalasel (edaspidi *Eesti elanik*). Eesti elanikul, kelle elukoht on mitmes riigis, on õigus hüvitisele, kui ta on resident tulumaksuseaduse § 6 lõike 1 tähenduses või kui ta elab Eestis püsivalt välismaalaste seaduse või Euroopa Liidu kodaniku seaduse tähenduses.
- (2) Hüvitisele on õigus last kasvataval vanemal, lapsendajal, võõrasvanemal, eestkostjal või hooldajal, kellega on sõlmitud kirjalik lapse perekonnas hooldamise leping sotsiaalhoolekande seaduse § 15 alusel. Enne lapse 70 päeva vanuseks saamist on õigus hüvitisele last kasvataval emal, välja arvatud juhul, kui lapse ema on surnud või ei täida perekonnaseadusest tulenevat kohustust last kasvatada ja tema eest hoolitseda või kui hüvitisele on

Leht 2 / 7 Vanemahüvitise seadus

õigus lapsendajal, eestkostjal või hooldajal. Kui üks vanematest on lapsehoolduspuhkusel pärast lapse 70 päeva vanuseks saamist, on õigus hüvitisele sellel vanemal. [RT I 2007, 25, 132- jõust. 01.09.2007]

- (3) Mitmikute sünni puhul on õigus hüvitisele ühel vanematest käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud erisusi arvestades.
- (3¹) Isikule, kellele makstakse hüvitist ja kellel tekib samaaegselt õigus hüvitisele seoses teise lapse või teiste laste kasvatamisega, makstakse isiku valikul ühte hüvitist.
  [RT I 2007, 25, 132- jõust. 01.09.2007]
- (4) Hüvitisele tekib õigus ravikindlustuse seaduses sätestatud sünnitus- või lapsendamishüvitisele õigust andva sünnitus- või lapsendamislehe lõpupäevale järgneval päeval. Kui lapse emal ei olnud õigust sünnitushüvitisele, tekib õigus saada hüvitist alates lapse sünnist.

  [RT I 2007, 25, 132- jõust. 01.09.2007]
- (5) Hüvitisele ei teki õigust Eesti elanikul, kes saab mõne teise riigi samaliigilist hüvitist.

§ 3. Hüvitise suuruse arvutamine

- (1) Ühe kalendrikuu hüvitise suurus arvutatakse hüvitise taotleja ühe kalendrikuu keskmisest tulust. Ühe kalendrikuu keskmine tulu on sotsiaalmaksuga maksustatud tulu, mis arvutatakse riiklikku pensionikindlustuse registrisse kantud ühe kalendrikuu keskmise isikustatud sotsiaalmaksu andmete alusel. [RT I 2007, 25, 132- jõust. 01.09.2007]
- (2) Ühe kalendrikuu keskmise isikustatud sotsiaalmaksu suurus on hüvitise taotleja hüvitisele õiguse tekkimise päevale eelnenud kalendriaasta isikustatud sotsiaalmaksu, välja arvatud töötuskindlustuse seaduses sätestatud töötuskindlustushüvitiselt ning sotsiaalmaksuseaduse § 6 lõike 1 punktide 1–4 ja 6–11 ning lõike 1 alusel makstud sotsiaalmaks, ja kalendrikuude arvu jagatis.

  [RT I 2007, 25, 132- jõust. 01.09.2007]
- (2¹) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud kalendrikuude arv on kalendriaasta kalendripäevade arvu ja töövõimetuslehe alusel ajutiselt töölt vabastatud päevade arvu vahe jagatud 30-ga, kuid mitte suurem kui 12. Töövõimetuslehe alusel ajutiselt töölt vabastatud päevade hulka ei arvata töövabastust terviseseisundile vastava töö nõudmise või töö tegemisest keeldumise või teenistustingimuste ajutise kergendamise või ajutiselt teisele ametikohale üleviimise võimatuse tõttu. Kalendrikuude arv arvutatakse täpsusega kaks kohta pärast koma. Kui kalendrikuude arv on võrdne nulliga, kuid isik on saanud sotsiaalmaksuga maksustatavat tulu, jagatakse tema tulu arvuga 12.

[RT I 2009, 5, 35- jõust. 01.07.2009]

- (2²) Terviseseisundile vastava töö andmise, töö tegemisest keeldumise, teenistustingimuste ajutise kergendamise või ajutiselt teisele ametikohale üleviimise või selle võimatuse korral jagatakse hüvitisele õiguse tekkimise päevale eelnenud kalendriaasta eest ravikindlustuse seaduse alusel makstud ajutise töövõimetuse hüvitis käesoleva paragrahvi lõike 2¹alusel arvutatud kalendrikuude arvuga. Saadud jagatis arvatakse lõikes 1 nimetatud ühe kalendrikuu keskmise tulu hulka. [RT I 2009, 5, 35- jõust. 01.07.2009]
- (3) Ühe kalendrikuu hüvitise suurus on 100 protsenti käesoleva paragrahvi lõigete 1–2²alusel arvutatud ühe kalendrikuu keskmisest tulust. Hüvitise maksmise alguse- ja lõpukuul arvutatakse hüvitise suurus proportsionaalselt päevade arvuga, mille eest on õigus hüvitist saada. [RT I 2007, 25, 132- jõust. 01.09.2007]
- (4) Ühe kalendrikuu hüvitise maksimaalne suurus on vanemahüvitisele õiguse tekkimisele eelnenud üleeelmise kalendriaasta keskmise sotsiaalmaksuga maksustatava tulu kolmekordne suurus. Ühe kalendrikuu
  hüvitise maksimaalne suurus arvutatakse Vabariigi Valitsuse määrusegakehtestatud korras Eesti keskmise
  sotsiaalmaksuga maksustatava ühe kalendrikuu tulu alusel. Sotsiaalkindlustusamet arvutab ja avaldab järgmise
  kalendriaasta ühe kalendrikuu hüvitise maksimaalse suuruse oma kodulehel hiljemalt jooksva aasta 1. maiks.
  [RT I, 06.12.2012, 1- jõust. 01.01.2013]
- (5) Kui käesoleva paragrahvi lõigete 1–2²alusel arvutatud ühe kalendrikuu keskmine tulu on hüvitise taotlejal väiksem kui Vabariigi Valitsuse kehtestatud kuupalga alammäär, võrdub ühe kalendrikuu hüvitise suurus kuupalga alammääraga.

[RT I 2007, 25, 132- jõust. 01.09.2007]

- (5¹) Kui rasedus- ja sünnituspuhkusele või sünnitushüvitisele õigust omav ema ei kasuta õigust rasedusja sünnituspuhkusele või sünnitushüvitisele, arvutatakse hüvitise suurus esimese 70 päeva eest käesoleva paragrahvi lõigete 1–2²alusel, kuid hüvitist ei maksta ühes kalendrikuus rohkem kui kuupalga alammääras. [RT I 2007, 25, 132- joust. 01.09.2007]
- (6) Kui hüvitise taotleja ei saanud käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud ajavahemikul sotsiaalmaksuga maksustatavat tulu, võrdub ühe kalendrikuu hüvitise suurus hüvitise määraga. Hüvitise määr kehtestatakse igaks eelarveaastaks riigieelarvega. Hüvitise määr ei või olla väiksem kehtivast määrast ega eelmisel kalendriaastal kehtinud kuupalga alammäärast ja kõrgem kehtivast kuupalga alammäärast. [RT I 2007, 25, 132- jõust. 01.09.2007]
- (7) Kui hüvitise saaja saab hüvitise maksmise kalendrikuul hüvitise määrast suuremat sotsiaalmaksuga maksustatavat tulu (sealhulgas teisest Euroopa Majanduspiirkonna lepinguriigist või Šveitsi Konföderatsioonist), välja arvatud füüsilisest isikust ettevõtja ettevõtlustulu (edaspidi tulu), võrdub hüvitise suurus hüvitise ja hüvitise määra ületava tuluosa summa ning arvu 1,2 jagatisega, millest lahutatakse hüvitise määra ületav tuluosa. Hüvitist ei maksta, kui hüvitise maksmise kalendrikuul saadud tulu ületab viiekordset hüvitise määra. Kui hüvitise suurus jääb alla riiklike peretoetuste seaduse alusel makstava lapsehooldustasu suuruse, makstakse hüvitist riiklike peretoetuste seaduses sätestatud lapsehooldustasu suuruses, arvestades laste arvu, kellega seonduvalt hüvitist makstakse.

- [RT I 2007, 25, 132- jõust. 01.09.2007] [RT I, 16.05.2013, 42- jõust. 14.05.2013 Riigikohtu põhiseaduslikkuse järelevalve kolleegiumi otsus tunnistab põhiseaduse vastaseks ja kehtetuks vanemahüvitise seaduse § 3 lõike 7 esimese lause osas, mille alusel vähendatakse isiku saadavat vanemahüvitist sedavõrd, et tema kogusissetulek kujuneb väiksemaks kui talle
- algselt määratud vanemahüvitis.]
  [RT I, 01.07.2016, 15- jõust. 30.06.2016 Riigikohtu üldkogu kohtuotsus nr 3-3-1-86-15: 1. Tunnistada, et vanemahüvitise seaduse § 3 lõike 7 esimene lause (14. maist 2013 kuni 31. detsembrini 2013 kehtinud sõnastuses) oli põhiseaduse vastane osas, milles nägi ette vanemahüvitise vähendamise selliselt, et vanemahüvitise saamise perioodi jooksul saadud tulu ja vanemahüvitis kokku on tööandja viivituse tõttu väiksemad kui siis, kui tööandja poleks töötasu väljamaksmisega viivitanud. /.../]
- (7¹) Käesoleva paragrahvi lõikes 7 sätestatud hüvitise vähendamist ei rakendata järgmistel juhtudel:
- 1) esimesel hüvitise maksmise kalendrikuul eelmiste kalendrikuude eest saadud tulu osas;
- 2) pärast hüvitisele õiguse lõppemist saadud tulu osas, kui hüvitise maksmise kalendrikuul on tulu saadud perioodi eest, mis järgneb hüvitisele õiguse lõppemisele;
- 3) töötuskindlustuse seaduse alusel tööandja maksejõuetuse korral makstava hüvitise osas, kui see makstakse välja vanemahüvitise maksmise kalendrikuul;
- 4) enne vanemahüvitisele õiguse tekkimist saamata jäänud tulu osas, mis makstakse välja vanemahüvitise maksmise kalendrikuul, kui hilisem maksmine toimus sotsiaalmaksu maksja süül. [RT I 2007, 25, 132- jõust. 01.09.2007]
- (8) Kui hüvitise taotlejal, kellel on lapse sünnihetkel veel alla kahe aasta ja kuue kuu vanuseid lapsi, on käesoleva paragrahvi lõigete $1-2^2$ alusel arvutatud ühe kalendrikuu keskmine tulu väiksem, kui talle eelmisel korral määratud hüvitise arvutamise aluseks olnud tulu, või sellega võrdne, arvutatakse hüvitise suurus varasemast tulust. Sünnitushüvitisele õigust omavale isikule hüvitatakse alates lapse sünnist hüvitise ja sünnitushüvitise vahe Vabariigi Valitsuse kehtestatud korras. [RT I 2007, 25, 132- joust. 01.09.2007]
- (8¹) Kui käesoleva paragrahvi lõikes 8 nimetatud isikule makstakse vanemahüvitist eelmise lapse eest, tekib tal õigus käesoleva paragrahvi lõikes 8 nimetatud hüvitise ja sünnitushüvitise vahe hüvitamisele alates eelmise lapse eest makstava vanemahüvitise lõppemise päevale järgnevast päevast kuni sünnitushüvitise maksmise perioodi lõpupäevani.

[RT I, 06.12.2012, 1- jõust. 01.01.2013]

(9) Kui hüvitise taotleja on hüvitisele õiguse tekkimise päevale eelnenud kalendriaastal töötanud väljaspool Eestit teises Euroopa Majanduspiirkonna lepinguriigis või Šveitsi Konföderatsioonis ning tal puudub nimetatud perioodil ja selle perioodi lõpust kuni rasedus- ja sünnituspuhkuse alguseni Eestis sotsiaalmaksuga maksustatud tulu või tal ei olnud õigust rasedus- ja sünnituspuhkusele, võrdub ühe kalendrikuu hüvitise suurus kuupalga alammääraga.

[RT I 2007, 25, 132- joust. 01.09.2007]

§ 4. Hüvitise taotlemine, määramine ja maksmine

- (1) Hüvitist taotletakse, määratakse ja makstakse riiklike peretoetuste seaduses sätestatud tingimustel ja korras, arvestades käesoleva seaduse erisusi.
- (2) Hüvitise taotlemiseks esitatakse järgmised põhidokumendid:
- 1) avaldus;
- 2) isikut tõendavate dokumentide seaduse § 2 lõikes 2 nimetatud dokument.
- (3) Avalduse vormi ja lisadokumentide loetelu kehtestab sotsiaalminister.

- (4) Hüvitis määratakse hüvitisele õiguse tekkimise päevast arvates 435 päevaks. Kui lapse emal ei olnud õigust sünnitushüvitisele, määratakse hüvitis lapse 18 kuu vanuseks saamise päevani. [RT I 2009, 5, 35- jõust. 01.07.2009]
- (5) Kui käesoleva seaduse § 2 lõikes 2 nimetatud isikud soovivad õigust hüvitisele kasutada kordamööda, esitab hüvitise uus taotleja avalduse, millel on seni hüvitist saanud isiku nõusolek. Hüvitise uue taotleja hüvitise suurus arvutatakse sama ajavahemiku alusel nagu seni hüvitist saanud isikul. Kui avaldus on esitatud enne jooksva kalendrikuu 15. kuupäeva, määratakse avalduse esitanud isikule hüvitis järgmisest kalendrikuust, avalduse hilisema esitamise korral määratakse hüvitis ülejärgmisest kalendrikuust.
- (6) Hüvitise maksmise kalendrikuu on kuu, mille eest hüvitist makstakse. Hüvitis makstakse välja igas kuus eelmise kalendrikuu eest. Hüvitise maksmisel ja hüvitisest kinnipeetava summa arvutamisel ümardatakse summa sendi täpsusega.

[RT I 2010, 22, 108- jõust. 01.01.2011]

(7) Kui isiku suhtes on jõustunud kohtuotsus vangistusega karistamise kohta ning vangistus on pööratud täitmisele, peatatakse vanemahüvitise maksmine karistuse kandmise ajaks. [RT I, 06.12.2012, 1- jõust. 01.05.2013]

§ 5. Teatamiskohustus

(1) Kui hüvitise saaja saab hüvitise maksmise kalendrikuul hüvitise määrast suuremat sotsiaalmaksuga maksustatavat tulu (välja arvatud füüsilisest isikust ettevõtja ettevõtjustulu) või ilmnevad muud asjaolud, mis mõjutavad hüvitise suurust või õigust hüvitisele, on ta kohustatud sellest Sotsiaalkindlustusametile viivitamata kirjalikult teatama.

[RŤ I, 06.12.2012, 1- jõust. 01.01.2013]

(2) Kui hüvitise saaja saab hüvitise määrast kõrgemat sotsiaalmaksuga maksustatavat tulu käesoleva seaduse § 3 lõikes 7¹nimetatud juhtudel, esitab hüvitise saaja Sotsiaalkindlustusametile sotsiaalmaksu maksja tõendi tulu saamise kohta, jõustunud kohtuotsuse, -määruse, töövaidluskomisjoni otsuse või muud asjakohased dokumendid.

[RT I, 06.12.2012, 1- jõust. 01.01.2013]

- (3) Sotsiaalmaksu maksja on kohustatud andma hüvitise saaja nõudel talle tõendi sotsiaalmaksuga maksustatava tulu väljamaksmise kohta käesoleva seaduse § 3 lõike 7¹punktides 1–3 nimetatud perioodide eest. [RT I 2007, 25, 132- jõust. 01.09.2007]
- (4) Käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud sotsiaalmaksu maksja tõendi vormi kehtestab sotsiaalminister määrusega. [RT I 2007, 25, 132- jõust. 01.09.2007]

§ 6. Hüvitise ümberarvutamine

(1) Iga kalendriaasta 1. jaanuaril arvutatakse käesoleva seaduse § 3 lõike 3 alusel määratud hüvitis ümber, kui hüvitise suurus on väiksem kui Vabariigi Valitsuse kehtestatud kuupalga alammäär. Hüvitist makstakse kuupalga alammääras.

[RT I 2007, 25, 132- jõust. 01.09.2007]

- (1¹) Iga kalendriaasta 1. jaanuaril arvutatakse käesoleva seaduse § 3 lõigete 5 ja 9 ning § 11 lõike 3 alusel määratud hüvitis ümber, arvestades Vabariigi Valitsuse kehtestatud kuupalga alammäära. [RT I 2007, 25, 132- jõust. 01.09.2007]
- (2) Isikul, kellele on hüvitis määratud maksimaalses suuruses või hüvitise määras, hüvitist kalendriaasta vahetumisel ümber ei arvutata.

§ 7. Hüvitise tagasinõudmine

- (1) Hüvitiseks enammakstud summa nõutakse tagasi. Hüvitise enammaksmisena käsitatakse ka juhtumeid:
- 1) kui füüsilisest isikust ettevõtja tuludeklaratsiooni esitamisel ilmneb, et tema tegelik ettevõtlustulu, millest on tehtud tulumaksuseaduses lubatud ettevõtlusega seotud mahaarvamised, oli väiksem talle hüvitise arvutamise aluseks olnud tulust;
- 2) kui hüvitisega samaaegselt saadakse lapsehooldustasu selle lapse kohta, kelle sünniga seoses isikule hüvitis määrati;
- 3) kui hüvitise saaja jätab Sotsiaalkindlustusametile teatamata asjaoludest, mis mõjutavad hüvitise suurust või õigust hüvitisele.

[RT I, 06.12.2012, 1- joust. 01.01.2013]

- (1¹) Sotsiaalkindlustusamet kontrollib isikustatud sotsiaalmaksu andmeid hüvitise maksmise kalendrikuude kohta hüvitise maksmise perioodil ning nelja kalendrikuu möödudes pärast hüvitisele õiguse lõppemist. [RT I, 06.12.2012, 1- jõust. 01.01.2013]
- (2) Kokkuleppel Sotsiaalkindlustusametiga maksab hüvitise saaja nõutud summa tagasi korraga või see peetakse kinni järgmiste kalendrikuude eest makstavast hüvitisest. Kui kirjaliku kokkuleppeni ei jõuta, on Sotsiaalkindlustusametil õigus enammakstud summa hüvitisest kinni pidada. Hüvitise saajale säilitatakse vähemalt 50 protsenti hüvitise määrast. Kui käesoleva seaduse § 3 lõikes 7 nimetatud asjaolude tõttu on isiku hüvitise suurus väiksem hüvitise määrast, säilitatakse vähemalt 50 protsenti maksmisele kuuluvast summast. [RT I, 06.12.2012, 1- jõust. 01.01.2013]
- (3) Kui hüvitise maksmine lõpetatakse enne enammakstud summa tagasimaksmist, tehakse hüvitise saajale selle tagasinõudmiseks ettekirjutus koos hoiatusega. Hoiatuses märgitud tähtaja jooksul ettekirjutuse täitmata jätmise korral on Sotsiaalkindlustusametil õigus anda ettekirjutus sundtäitmiseks täitemenetluse seadustikus sätestatud korras.

[RT I, 06.12.2012, 1- jõust. 01.01.2013]

- (4) Ettekirjutus koos hoiatusega saadetakse hüvitist saanud isikule seitsme päeva jooksul, arvates ettekirjutuse ja hoiatuse tegemise päevast.
- (5) Kui puuduvad andmed isiku aadressi kohta või kui isik ei ela teada oleval aadressil ja tema tegelik viibimiskoht ei ole teada ning ettekirjutust ei ole muul viisil võimalik kätte toimetada, avaldatakse ettekirjutuse resolutiivosa ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded.
  [RT I, 06.12.2012, 1- jõust. 01.01.2013]

§ 8. Hüvitise andmete kandmine registrisse

- (1) Andmed hüvitise määramise, määramise aluste ja maksmise kohta kantakse riiklikusse pensionikindlustuse registrisse.
- (2) Rahvastikuregistrist kantakse riiklikusse pensionikindlustuse registrisse hüvitise taotleja ja lapse isikuandmed ning muud hüvitise määramiseks vajalikud andmed.
- (3) Ravikindlustuse andmekogust kantakse riikliku pensionikindlustuse registrisse hüvitise taotleja andmed töövõimetuslehel viibitud aja kohta ja muud hüvitise määramiseks vajaminevad andmed. [RT I 2007, 25, 132- jõust. 01.09.2007]
- (4) Andmete registrisse kandmisele ja registrist andmete saamisele kohaldatakse isikuandmete kaitse seadust ja avaliku teabe seadust.

  [RT I 2007, 24, 127- jõust. 01.01.2008]

§ 9. Vaidluste lahendamine

- (1) Kui hüvitise taotleja hüvitise määramise otsusega või hüvitise tagasinõudmisega ei nõustu, on tal õigus esitada vaie Sotsiaalkindlustusametile 30 päeva jooksul, arvates otsuse kättesaamisest.
- (2) Vaie lahendatakse 30 päeva jooksul, arvates vaide registreerimisest Sotsiaalkindlustusametis.
- (3) Kui hüvitise taotleja ei nõustu vaideotsusega, on tal õigus pöörduda halduskohtusse 30 päeva jooksul, arvates vaideotsuse teatavaks tegemise päevast. [RT I, 06.12.2012, 1- jõust. 01.01.2013]

§ 10. Hüvitise finantseerimine

Hüvitist finantseeritakse riigieelarvest.

§ 10¹. Varem määratud vanemahüvitise väljamaksmine

Enne 2009. aasta 1. veebruari määratud vanemahüvitis makstakse alates 2009. aasta 1. veebruarist välja riiklike peretoetuste seaduse §-s 24 sätestatud korras. [RT I 2008, 48, 264- jõust. 01.02.2009]

§ 11. Rakendussätted

- (1) Isikule, kellele oli enne käesoleva seaduse jõustumist määratud lapsehooldustasu riiklike peretoetuste seaduse § 6 lõike 1 punkti 1 ja lõike 1 alusel, makstakse lapsehooldustasu kuni hüvitise määramiseni selle lapse kohta, kelle sünniga seoses tekib õigus hüvitisele. Hüvitise maksmise perioodiks katkestatakse lapsehooldustasu maksmine selle lapse kohta, kelle sünniga seoses tekib õigus hüvitisele.
- (2) Kui hüvitise taotleja laps on sündinud 2003. aastal, võetakse ühe kalendrikuu keskmise isikustatud sotsiaalmaksu suuruse arvutamisel arvesse 2003. aasta kalendrikuude arv, mis saadakse kalendriaasta

kalendripäevade arvu ning töövõimetuslehe alusel ajutiselt töölt vabastatud päevade ja sama lapse kohta lapsehoolduspuhkusel viibitud päevade arvu vahe jagamisel 30-ga. [RT I 2007, 25, 132- jõust. 01.09.2007]

- (3) Kui hüvitise taotleja, kellel on veel alla kahe aasta kuue kuu vanuseid lapsi ja kellele ei olnud varem hüvitist määratud, sai enne lapsehoolduspuhkusele jäämist sotsiaalmaksuga maksustatavat tulu, kuid sotsiaalmaksuga maksustatavat tulu puudus käesoleva seaduse § 3 lõikes 2 sätestatud ajavahemikul, võrdub ühe kalendrikuu hüvitise suurus Vabariigi Valitsuse kehtestatud kuupalga alammääraga.
- (4) Käesoleva seaduse § 3 lõikes 4 sätestatud Eesti keskmise sotsiaalmaksuga maksustatava ühe kalendrikuu tulu suuruse 2004. aastaks kinnitab Vabariigi Valitsus hiljemalt 2003. aasta 20. detsembriks.
- (5) Isikule, kellele sünnitushüvitise või hüvitise määramisest on 2006. aasta 1. jaanuariks möödunud vähem kui käesoleva seaduse § 4 lõikes 4 toodud aeg, jätkatakse hüvitise maksmist kuni käesoleva seaduse § 4 lõikes 4 sätestatud ajani. Isikule, kelle õigus hüvitisele on 2005. aasta 31. detsembri seisuga lõppenud, jätkatakse arvates 2006. aasta 1. jaanuarist varemmääratud hüvitise maksmist kuni käesoleva seaduse § 4 lõikes 4 sätestatud ajani.
- (6) Käesoleva seaduse § 3 lõikes 8 nimetatud varasem tulu arvutatakse ümber vastavalt sama paragrahvi lõigetele 1–2², arvestades käesoleva seaduse § 11 lõike 2 erisusi, isikutel, kellele eelmine hüvitis oli määratud enne 2007. aasta 1. septembrit. [RT I 2007, 25, 132- jõust. 01.09.2007]
- (7) Isikule, kellele sünnitushüvitise või hüvitise määramisest on 2008. aasta 1. jaanuariks möödunud vähem kui käesoleva seaduse § 4 lõikes 4 toodud aeg, jätkatakse hüvitise maksmist kuni käesoleva seaduse § 4 lõikes 4 sätestatud ajani. Isikule, kelle õigus hüvitisele on 2007. aasta 31. detsembri seisuga lõppenud, makstakse taotluse esitamisel arvates 2008. aasta 1. jaanuarist varemmääratud hüvitist kuni käesoleva seaduse § 4 lõikes 4 sätestatud ajani.

[RT I 2007, 44, 317- jõust. 01.01.2008]

(8) 2013. aasta ühe kalendrikuu vanemahüvitise maksimaalse suuruse arvutamisel võetakse aluseks Vabariigi Valitsuse poolt käesoleva seaduse § 3 lõike 4 alusel kinnitatud Eesti keskmise sotsiaalmaksuga maksustatava ühe kalendrikuu tulu suurus 2013. aastaks.

[RT I, 06.12.2012, 1- jõust. 01.01.2013]

§ 12.-§ 17.[Käesolevast tekstist välja jäetud]

§ 18. Seaduse jõustumine

Seadus jõustub 2004. aasta 1. jaanuaril.